

Participatieplan Omgevingsvisie – januari 2020

Inleiding

Vooruitlopend op het proces om te komen tot de omgevingsvisie starten wij met een participatietraject. Aan de hand van een eerste participatieproces zoeken we naar de kwaliteiten en eigen identiteit van Huizen. In lijn met de aanbevelingen uit de beleidsanalyse zijn deze kwaliteiten en de eigen identiteit het vertrekpunt voor de omgevingsvisie. We willen al bij de start van het omgevingsvisietraject de samenleving laten meepraten over mogelijke toekomstscenario's voor Huizen. Deze toekomstscenario's bouwen voort op de kwaliteiten en eigen identiteit van Huizen. In het participatieproces hanteren wij de volgende principes:

1. Ga uit van de kracht van de plek

Elke plek is uniek. We gebruiken dit als basis voor het maken van een omgevingsvisie. We gaan uit van de kracht, identiteit en kwaliteiten van die plek. Maar hoe bepaal je die uniciteit? De zoektocht vraagt om een ontwerpende procesaanpak en een continue dialoog met de samenleving. We respecteren bestaande (ruimtelijke) structuren en zoeken naar een goede inpassing van de integrale opgaven van de toekomst.

2. Mensen staan centraal

Mensen maken de stad; gebieden leven door de mensen die er gebruik van maken. Zij weten immers als geen ander hoe een gebied functioneert. Zij benoemen met gemak wat de kwaliteiten van een gebied zijn. En zij hebben duidelijke beelden bij gewenste ontwikkelingen. Een goed doordachte participatieaanpak is nodig om die kennis te benutten en te ontsluiten.

3. Energie vasthouden

Het is belangrijk om energie vast te houden in een participatieproces. Onze ervaring leert dat betrokkenen geïnteresseerd worden en blijven als zij zien dat hun inbreng ertoe doet. Het is funest als het te lang stil blijft. Dan ebt de energie weg uit een proces. Ook begrijpelijke taal en communicatie, goed ontsloten relevante informatie en aansprekende werkvormen zijn belangrijk om blijvende betrokkenheid te organiseren.

We vertalen dit naar mix van participatie activiteiten waarbij we de samenleving niet uitnodigen om naar het gemeentehuis te komen, maar zelf actief Huizen in gaan. In een relatief korte periode bezoeken we verschillende plekken in Huizen waar we aan de hand van concrete toekomstscenario's het gesprek aangaan. De toekomstscenario's zijn gebouwd op de kwaliteiten van en kansen voor Huizen en geven elk een eigen ontwikkelrichting.

Toekomstscenario's voor Huizen

De toekomstscenario's maken 4 mogelijke ambities voor de verdere ontwikkeling van Huizen zichtbaar. Wat voor gemeente willen we zijn? Welke ontwikkelingen passen ons wel, of juist niet? Huizen profileert zich nu als 'Haven van het Gooi', maar is dat het motto van de nieuwe omgevingsvisie? En hoe past Huizen in het regionale profiel: 'groen', 'creatief' en 'monumentaal'. Dit soort vragen willen we bij de start van het omgevingsvisietraject samen met de samenleving beantwoorden.

We werken met vier scenario's. Elk scenario schetst een mogelijk toekomstbeeld voor de gemeente Huizen. Hierdoor kunnen we op een laagdrempelige manier het gesprek aangaan met inwoners, ondernemers en organisaties. De scenario's geven de ontwikkelrichting voor de gemeente aan. De keuze voor een scenario heeft invloed op de wijze waarop de gemeente invulling geeft aan bijvoorbeeld de energietransitie of de woningbouwopgave. De scenario's komen voort uit bestaand gemeentelijk beleid. Ze passen dus bij de ontwikkeling die Huizen de laatste jaren heeft doorgemaakt.

Scenario 1: Huizen moet bruisen

Beschrijving: Huizen is een levendig dorp met aantrekkelijke voorzieningen vooral gericht op de Huizers. Het centrum en de haven bruisen van de creatieve hotspots en evenementen die in het teken staan van kunst en cultuur. Ook alle andere wijken hebben voorzieningen die ervoor zorgen dat Huizen een fijne plek is om te wonen. Overal is ruimte voor activiteiten vanuit de samenleving. Er zijn voldoende evenementen en iedereen weet wat er in Huizen gebeurt en krijgt de kans om hiervan te genieten. Ook de kwaliteit van de leefomgeving is hoog; er is veel groen en ruimte om te bewegen.

Kernwoorden: Veel ruimte voor evenementen in Huizen, horecaplein ontwikkelen (Oude raadhuisplein), overdekte foodmarkt, levendige haven met mix van functies, dorpsplein maken, Havenstraat doorontwikkelen als verbinding

tussen centrum en haven - Krachtcentrale), voorkomen van leegstand in het dorp, uitvoering van de kustvisie, vooral gericht op de eigen bewoners.

Rol van de gemeente: De gemeente laat zoveel mogelijk over aan initiatieven vanuit de markt en faciliteert dit zo goed mogelijk, stelt weinig regels en zorgt voor een snelle vergunningverlening.

Scenario 2: Huizen, recreatieplek van het Gooi

Beschrijving: De prachtige ligging aan het Gooimeer en aan het bos en de hei, maakt Huizen dé recreatie plek van het Gooi. Haven, strand, bos en hei maken Huizen extra aantrekkelijk voor bewoners én toeristen. Huizen is een overzichtelijke en relaxte plek voor iedereen met een ruim aanbod aan recreatieve mogelijkheden. Om toeristen te trekken worden zowel aan de kust als in het dorp allerlei aantrekkelijke ontwikkelingen gedaan. Het is makkelijk om vanuit het dorp naar het strand te lopen en vice versa. En er is voldoende aanbod van B&B, AirBnB en hotels om de bezoekers van Huizen een comfortabel onderkomen te bieden.

Kernwoorden: veerverbinding naar Almere/Amsterdam, levendig havengebied, horeca botters, faciliteiten haven verbeteren (wifi, sanitair), Havenstraat, veel toeristische en recreatieve activiteiten in het dorp, speeltuin voor kinderen in de haven, zomerkade, pier bij hotel Newpoort, uitnutting pier, oostzijde haven ontwikkelen (boulevard ontwikkelen voor toeristen ipv bedrijven), nautisch kwartier verder ontwikkelen, faciliteren van toeristen van de cruiseboten, hotels mogelijk maken

Rol van de gemeente: De gemeente zet in op de doorontwikkeling van toerisme en recreatie, de realisatie van de kustvisie is daar onderdeel van. Daarnaast is er ruime regelgeving voor voorzieningen die toerisme en recreatie faciliteren.

Scenario 3: Huizen is groen & duurzaam wonen

Beschrijving: Eenmaal een Huizer, altijd een Huizer. Huizen is een aantrekkelijke plek om te wonen, voor jong en oud. Door vergrijzing neemt het aantal inwoners in Huizen af en de gemiddelde leeftijd van de bewoners stijgt. Hierdoor ontstaat er meer ruimte om te genieten van de aantrekkelijke leefomgeving en de rust. Voorzieningen kunnen hierdoor wel verdwijnen, waardoor jonge mensen het dorp verlaten en naar omliggende plaatsen trekken. Dat heeft invloed op de beleving van Huizen als plek om te wonen. Daarom moet Huizen blijven focussen op het bieden van kwaliteit in de leefomgeving. Verspreid voorzieningen over de verschillende wijken in Huizen. De focus ligt in Huizen op wonen en niet op werken. Door ruimte te geven aan groen en duurzaamheid en niet te bouwen in de natuur, blijft Huizen een fijne plek om te wonen.

Kernwoorden: niet bouwen in het groen maar bestaande locaties intensiveren, wonen realiseren ipv werken, inzetten op groene daken en energieneutraal, inzetten op minder steen, windmolens, zonnevelden, ruimte, landschap en natuur belangrijk, versterken van wat je hebt, verbinden met natuur en water (fysiek of door functies), verder versterken van leefbaarheid en veiligheid in de wijken, buiten wonen dicht bij het centrum.

Rol van de gemeente: de gemeente is vooral gericht op de kwaliteit van de leefomgeving en wil die in stand houden of verbeteren.

Scenario 4: Wonen én werken in Huizen

Beschrijving: Huizen is een aantrekkelijke plek om te wonen en te werken, voor jong en oud. Door de aantrekkelijke ligging van Huizen in de regio willen jongeren hier graag (blijven) wonen en werken. Ze voelen zich hier goed en als ze ouder worden, blijft dit zo. De voorzieningen in Huizen zijn prima, het dorp is aantrekkelijk en in de nabijheid is natuur en water te vinden. Bedrijven en kantoren vestigen zich ook graag in Huizen, waardoor er binnen de gemeente voldoende werkgelegenheid is.

Kernwoorden: versterken ondernemersklimaat, verbeteren OV/HOV verbinding, bedrijfsverzamelgebouwen, flexplekken, verdichten waar kan, hoogte in bouwen, bouwen voor doelgroepen, inzetten op bereikbaarheid en ontwikkeling van OV knooppunten / HOV-haltes en daar werk creëren, starterswoningen, vervoer voor bedrijven, inzetten op bestaande werkklimaat, intensiveren van bestaande bedrijventerreinen, mengen van functies mogelijk maken, aanbod en voorziening in dorp aantrekkelijk houden, Kalkzandsteenlocatie (niet natuur maar hippe werklocatie van maken)

Rol van de gemeente: de gemeente besteedt in het woningbouwprogramma nadrukkelijk aandacht aan het bouwen van betaalbare woningen voor met name jongeren. Daarnaast wordt het voor bedrijven aantrekkelijk gemaakt om zich in Huizen te vestigen door aangepaste regelgeving.

Moodboards

Afbeelding van de concept moodboards

We voeren het gesprek over de scenario's aan de hand van een moodboard per scenario. Deze moodboards geven de verschillende scenario's een 'gezicht' en de afbeeldingen geven de sfeer weer die past bij één van de scenario's. We kiezen dus niet voor een aanpak waarin tekst centraal staat. We denken dat het werken met afbeeldingen het voeren van gesprekken met de samenleving eenvoudiger maakt. Op basis van de moodboards stellen we bijvoorbeeld de volgende vragen:

1. Welk scenario spreekt u het meest aan?
2. Waarom/welke punten spreken aan?
3. Wat zijn volgens u de sterktes van de gemeente Huizen binnen dit scenario?
4. Welke kansen ziet u voor Huizen (binnen dit scenario)?
5. Welke opgaven/risico's ziet u voor Huizen (binnen dit scenario)?
6. Wat mist u binnen dit scenario?
7. Wat spreekt aan uit de andere scenario's?
8. Benoem in 3 kernwoorden de toekomst van Huizen.

We vragen participanten niet om een keuze te maken tussen de scenario's, maar wel om elementen uit de scenario's te benoemen die wel of niet aanspreken en welke kansen of opgaven participanten zien in de verschillende scenario's. In deze fase maken we nadrukkelijk nog geen keuze voor een toekomstscenario, maar de gesprekken geven wel een eerste richting voor de mogelijke ontwikkeling voor Huizen. Op basis van de gesprekken over de toekomstscenario's formuleren we bijvoorbeeld dilemma's, kansen en opgaven voor de gemeente. Deze zijn input voor de omgevingsvisie en worden in dat traject werken uitgewerkt.

Digitaal platform: www.toekomstvanhuizen.nl

Ter ondersteuning van het proces om te komen tot en de communicatie over de omgevingsvisie maken wij een digitaal platform waar wij bijeenkomsten aankondigen, de resultaten van elke stap communiceren en waar participanten hun input kunnen leveren door op stellingen, dilemma's en vragen te reageren. Zie **De toekomst van Katwijk**, **Overbetuwe 2040** en **Lingewaard** als voorbeeld hoe wij dat eerder hebben gedaan. Het digitale platform is een aanvulling op bijeenkomsten en activiteiten waardoor meer participanten in staat worden gesteld om mee te denken over de toekomst van Huizen.

Stapsgewijze aanpak

Het participatieproces over de toekomstscenario's voor Huizen kent vijf stappen. De eerste drie stappen zijn inmiddels uitgevoerd.

1. *Leren van eerdere participatieprocessen*

Met de verschillende projectleiders van eerdere participatieprocessen (zoals het Mobiliteitsplan, de Kustvisie en de burgerpeiling) zijn de tips en tops uit doorlopen processen besproken. Ook is het Rekenkameronderzoek als input gebruikt. Op basis van deze tips en tops is de participatieaanpak om te komen tot het karakter van Huizen concreet gemaakt.

Uit de bijeenkomst met deze projectleiders komt een aantal aanbevelingen voor het participatieproces voor de omgevingsvisie naar voren:

- Maak gebruik van het burgerpanel waar 450 inwoners bij betrokken zijn. Zij zijn gewend om een vragenlijst in te vullen (meestal 60% response) en dit proces is helemaal ingeregeld. Wel voldoende voorbereidingstijd voor reserveren.
- Op de informatie avonden bij de gemeente komen alleen de 'usual suspect'. Ga actief de gemeente in om andere doelgroepen (jongeren, gezinnen) te bereiken.
- Voor de mobiliteitsvisie is gewerkt met een platform waarop inwoners plekken konden markeren (gevaarlijke plekken of plekken waar meer parkeren nodig is). Hier hebben veel inwoners hun input gegeven.
- Het participatieproces rond de kustvisie is als zeer positief ervaren; bijeenkomsten rond een thema met ruimte voor verdieping in een vervolgbijeenkomst.
- Begin laagdrempelig en laat onderwerpen verschillende keren terugkomen.
- Sluit aan bij bijeenkomsten die al georganiseerd worden zodat inwoners niet participatie moe worden en te vaak uitgenodigd worden om mee te denken.

2. *Inhoudelijke input voor de toekomstscenario's voor Huizen*

Op basis van de eerdere participatieprocessen weten we al het een en ander over wat er speelt in Huizen. Over sommige thema's en onderwerpen zijn al veel gesprekken met de samenleving gevoerd. We willen voorkomen dat we dezelfde vragen stellen als in reeds doorlopen trajecten. Daarom gebruiken we uitkomsten van processen zoals de Kustvisie en het Mobiliteitsplan ook als input voor de toekomstscenario's voor Huizen.

3. *Toekomstscenario's & moodboards voor Huizen*

Er zijn vier toekomstscenario's uitgewerkt voor Huizen en hier zijn moodboards van gemaakt op basis van de uitkomsten van stap 1 en 2. Deze scenario's en de moodboards zijn besproken met collega's en verder aangescherpt. Volgende stap is het gesprek aangaan met de samenleving.

4. *Participatiebijeenkomsten*

In de vierde stap staat het gesprek buiten centraal. We kiezen voor een participatieaanpak waarbij we actief naar buiten gaan om verschillende doelgroepen te bereiken in plaats van alleen de usual suspects. We kiezen voor een combinatie van gesprekken op de markt, bij een drukbezochte supermarkt, een inloopavond bij de gemeente en het uitvoeren van een online enquête via het burgerpanel. We vinden het van belang dat we iedereen de mogelijkheid geven om mee te praten over de toekomst van Huizen en zetten zoveel mogelijk middelen in om dit te bereiken. Daarnaast wordt het participatieproces ondersteunt door het digitale platform.

5. *Aanscherpen toekomstscenario's*

In stap vier scherpen we de scenario's aan op basis van de opgehaalde input en zorgen we voor een update van de moodboards. Dit zijn de eerste ingrediënten voor het karakter van Huizen en daarmee de eerste ingrediënten voor de omgevingsvisie. De aangescherpte scenario's geven we als input mee voor de verdere uitwerking van de omgevingsvisie.

Planning

	Activiteiten	Wanneer?
Leren van eerdere participatietrajecten	Rekenkameronderzoek Burgerparticipatie Kustvisie Huizen Mobiliteitsvisie Burgerpanel	16 oktober
Scenario's uitwerken	Toekomstscenario's uitwerken Moodboards maken	November
Interne bijeenkomst	Check op toekomstscenario's en moodboards (draagvlak) Rondje langs collega's met moodboards en vragen	10 december 2019 December 2019
Digitaal platform	Platform maken en vullen met inhoud	Januari 2020
Raad informeren	Raadsinformatiebrief met aankondiging en uitnodiging voor de participatie activiteiten	Januari 2020
Participatie activiteiten	Platform online Bijeenkomsten aankondigen op social media Vragenlijst voor Burgerpanel op basis van de scenario's Op locatie in gesprek ahv moodboards: <ul style="list-style-type: none"> o Markt centrum (8 feb) o Markt Oostermeent (11 feb) o Lidl tegenover voetbalvelden (15 feb) Inloopavond voor heel Huizen 3 maart 19.30 - 21.30	Jan en feb 2020
Aanscherpen toekomstscenario's	Op basis van opgehaalde input uit de samenleving, de toekomstscenario's verder aanscherpen en ter besluitvorming voorleggen aan de raad	
Bijeenkomst raad	Resultaten participatietraject – aangescherpte toekomstscenario's presenteren – ambitie voor Huizen bepalen	Maart 2020
Uitvraag omgevingsvisie	Uitgangspuntennotitie en toekomstscenario's als input voor de uitvraag voor de omgevingsvisie	April 2020